Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.10.09 12:37:20 EEST
Reason:
Location: Athens

Αθήνα, 08/10/2026
Α. Π.: 36711 ΕΞ 2026
Απάντηση στο έγγραφο: 30975 ΕΙ 2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΤΜΗΜΑ Α' ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Πληροφορίες: Βαγγέλης Αποστολός
Τηλέφωνο: 210 909 8288
E-mail: v.apostolos@mindigital.gr

ΠΡΟΣ: Περιφέρεια Πελοποννήσου
Email: dptochos@ppel.gov.gr

Θέμα: Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου της Περιφέρειας Πελοποννήσου για τα υποέργα 4 «Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού» και 5 «Ανάπτυξη λογισμικού» του έργου με τίτλο: «Ζωντανό Εργαστήριο Περιφέρειας Πελοποννήσου ''AgroTech Living Lab''».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
   1.1. του ν. 4727/2020 (ΦΕΚ 184/Α΄/23.09.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» και ιδίως τα άρθρα 5 παρ. 1 και 6 αυτού, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
   1.2. του Π.Δ. 81/2019 (ΦΕΚ 119/Α'/08.07.2019), «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων»,
   1.3. του Π.Δ. 40/2020 (ΦΕΚ 85/Α'/15.04.2020) «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,

1.4. του Π.Δ. 77/2023 (ΦΕΚ 130/Α'/27.06.2023), «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων»,

1.5. του Π.Δ. 79/2023 (ΦΕΚ 131/Α΄/27.06.2023) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών»,

1.6. της υπ' αριθμ. 473/24.07.2023 (ΦΕΚ 708/ΥΟΔΔ/24.07.2023) Κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»,

1.7. της υπ' αριθμ. 104/31.07.2023 (ΦΕΚ 4841/Β'/01.08.2023) απόφασης του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού» στον Γενικό Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και στους Προϊσταμένους των Οργανικών Μονάδων που υπάγονται στην ανωτέρω Γενική Γραμματεία (Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών Τμημάτων)».

2. Την υπ' αριθ. 120301 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ 2894/Β'/05-07-2021) απόφαση του Υπουργού Επικρατείας με θέμα «Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού», με την οποία εγκρίνεται η εθνική ψηφιακή στρατηγική 2020 – 2025.
3. Τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και το ν. 4624/2019.
4. Τον ν. 5160/2024 (ΦΕΚ 195/Α'/27.11.2024) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και την κατάργηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (Οδηγία NIS 2) και άλλες διατάξεις».
5. Την πρόσκληση με κωδικό 1.1.10.1 (ΑΔΑ: ΛΘΕΑΗ-ΙΤ2) της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.
6. Το υπ' αρ. πρωτ. Υ.ΨΗ.Δ. 30975 ΕΙ 2026/25-08-2026 αίτημα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με τίτλο: «Αίτημα έκδοσης Βεβαίωσης Εναρμόνισης Έργου (ΒΕΕ) για τα Υποέργα 4 ''Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού'' και 5 ''Ανάπτυξη

λογισμικού’’ της Πράξης ‘’Ζωντανό Εργαστήριο Περιφέρειας Πελοποννήσου – AgroTech Living Lab’’».

7. Το σύνολο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ της Διεύθυνσης Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα (ΔΤΕΔΤ) με το αρμόδιο τμήμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
8. Το από 24/09/2026 ενημερωτικό σημείωμα προς το Τμήμα Α’ Παρακολούθησης Τομεακών Έργων της ΔΤΕΔΤ.

ΒΕΒΑΙΩΝΟΥΜΕ

α) Την εναρμόνιση των υποέργων 4 και 5 του έργου της Περιφέρειας Πελοποννήσου με τίτλο: «Ζωντανό Εργαστήριο Περιφέρειας Πελοποννήσου ‘’AgroTech Living Lab’’», με τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού, αποκλειστικά ως προς το τμήμα του φυσικού αντικειμένου που αφορά σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

β) Η συνολική διαδικασία υλοποίησης του έργου θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης όπως αυτές διαμορφώθηκαν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και οι οποίες παρατίθενται στο κεφάλαιο ΙΙ του παραρτήματος της παρούσας βεβαίωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ανωτέρω οδηγίες η Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου αυτοδικαίως παύει να ισχύει.

γ) Ο φορέας οφείλει να έχει εκκινήσει τις διαδικασίες ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων, ήτοι να έχει ολοκληρώσει τις απαιτούμενες ενέργειες μέχρι και τη δημοσίευση του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της παρούσας βεβαίωσης. Σε αντίθετη περίπτωση θα επανεξεταστεί η Βεβαίωση Εναρμόνισης Έργου με βάση την έκδοση της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού που θα ισχύει.

Με εντολή Υπουργού
Ο Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος

Κοινοποίηση:

Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
Email: chkoutadou@mou.gr

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Γενική Δ/νση Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Δ/νση Τομεακών Έργων Δημοσίου Τομέα
- Δ/νση Ψηφιακής Στρατηγικής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων & Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΓΓΠΣΨΔ) για την έκδοση δεσμευτικών οδηγιών εκδίδονται οι παρούσες οδηγίες σχετικά με την υλοποίηση των υποέργων 4 και 5 του έργου με τίτλο «Ζωντανό Εργαστήριο Περιφέρειας Πελοποννήσου ‘’AgroTech Living Lab’’».

Για τη σύνταξη των οδηγιών ελήφθησαν υπόψη η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού (ΒΨΜ) 2020-2025 αλλά και ένα ενιαίο και δεσμευτικό μοντέλο διακυβέρνησης που εφαρμόζει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το οποίο καλύπτει οριζόντια το σύνολο των φορέων της Κεντρικής και της Γενικής Κυβέρνησης. Ο συντονισμός της διαμόρφωσης και της υλοποίησης του ψηφιακού μετασχηματισμού εκτελείται από ένα κεντρικό σημείο διοίκησης και υποστηρίζεται από κατάλληλες διοικητικές και εκτελεστικές δομές και συντονιστικά όργανα, τα οποία εξασφαλίζουν την αποδοτική συνεργασία μεταξύ των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματική υλοποίηση αυτής της οριζόντιας κυβερνητικής προτεραιότητας.

ΙΙ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

1. το σύνολο του λογισμικού που θα δημιουργηθεί θα πρέπει να καταχωρηθεί στο μητρώο του άρθρου 88 του ν. 4727/2020 και να διατίθεται σε δημόσια προσβάσιμο αποθετήριο με άδεια που θα επιτρέπει την περαιτέρω χρήση του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου,
2. να λάβει υπόψη τις βέλτιστες πρακτικές για την προστασία και την ανθεκτικότητα των πληροφοριακών συστημάτων όπως αυτές περιγράφονται στο «Εγχειρίδιο Κυβερνοασφάλειας» της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τον ν. 5160/2024,
3. να συμμορφωθεί, κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και τη λειτουργία του έργου, με το ισχύον Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΠΠΥΨΔ), όπως καθορίστηκε με την υπ’ αρ. 31735 ΕΞ 2026 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β’ 5470/09.09.2026), καθώς και με τον ν. 5306/2026,
4. σε σχεδιασμό των ψηφιακών υπηρεσιών με επίκεντρο τον άνθρωπο (human-centered design), μέσα από τεκμηριωμένη διαδικασία συμμετοχής των τελικών

χρηστών στην εξειδίκευση των αναγκών τους και των απαιτήσεων ποιότητας, καθώς και στην αξιολόγηση των ψηφιακών υπηρεσιών που λαμβάνουν (service design/design thinking), σύμφωνα με τη Βασική Αρχή 6 «Λειτουργία με επίκεντρο τον χρήστη» του Παραρτήματος ΙΙ του ΠΠΥΨΔ,

5. να μεριμνήσει ώστε ο σχεδιασμός της αρχιτεκτονικής του πληροφοριακού συστήματος να ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της τεχνολογικής ουδετερότητας, της φορητότητας των δεδομένων και των εφαρμογών και της ψηφιακής κυριαρχίας, ελαχιστοποιώντας τις τεχνολογικές εξαρτήσεις και αποφεύγοντας τεχνικές επιλογές και πρακτικές που ενδέχεται να οδηγήσουν σε αδικαιολόγητη εξάρτηση ή εγκλωβισμό (vendor lock-in) από συγκεκριμένους προμηθευτές, τεχνολογίες, πλατφόρμες ή παρόχους υποδομών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud), και να αξιοποιούνται ανοικτές τεχνικές προδιαγραφές και ευρέως υιοθετημένα πρότυπα, σύμφωνα με τις Βασικές αρχές 5 «Τεχνολογική ουδετερότητα και φορητότητα των δεδομένων» και 14 «Ψηφιακή Κυριαρχία και βιωσιμότητα» και ιδίως τους Κανόνες Κ.19 έως Κ.23, Κ.49, Κ.60, Κ.84 και Κ.85 του Παραρτήματος ΙΙ του ΠΠΥΨΔ,
6. σε υιοθέτηση και εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής λήψης, τήρησης και διαχείρισης αντιγράφων ασφαλείας, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, η οποία θα διασφαλίζει την ακεραιότητα, τη διαθεσιμότητα και τη δυνατότητα ανάκτησης των δεδομένων για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις του Παραρτήματος V, ιδίως των Κανόνων Κ.15 - Κ.17, του ΠΠΥΨΔ,
7. να διασφαλίσει την προσβασιμότητα σε ιστοτόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές σε άτομα με αναπηρίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο Η' "Ψηφιακή Προσβασιμότητα" του ν. 4727/2020 και στον «Οδηγό Ψηφιακής Προσβασιμότητας για ιστοτόπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης»,
8. σε ό,τι αφορά τις σχεδιαζόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες που ο Φορέας καλείται να αναπτύξει για την εξυπηρέτηση των πολιτών, να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση της υπηρεσίας και την πλατφόρμα μέσω της οποίας παρέχεται, τα ακόλουθα χαρακτηριστικά χρηστικότητας και διαφάνειας, σύμφωνα με τη Βασική αρχή 6 (ιδίως τους Κανόνες Κ.25 και Κ.28) του

Παραρτήματος ΙΙ και τους Κανόνες Κ.44, Κ.47 και Κ.78 του Παραρτήματος Ι του ΠΠΥΨΔ,

9. εντός του προϋπολογισμού του έργου, στο πλαίσιο καλής λειτουργίας του να παρέχονται υπηρεσίες βελτίωσης των εφαρμογών, επιδιόρθωση λαθών κλπ. (μέσα από εγγύηση, συντήρηση, ίδια μέσα) για κατ' ελάχιστον δύο (2) έτη,
10. σε ό,τι αφορά τον διαδικτυακό τόπο ή/και την πλατφόρμα που θα αναπτυχθεί για τις ανάγκες του έργου, θα πρέπει να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το άρθρο 5 και το Παράρτημα Ι του ΠΠΥΨΔ και, εφόσον μέσω αυτής παρέχονται ηλεκτρονικές υπηρεσίες, με το άρθρο 6 και τα Παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ αυτού,
11. να εξετάσει την ενσωμάτωση υπηρεσίας πιλοτικής λειτουργίας με αντίστοιχη αναφορά παραδοτέου στην υλοποίηση της δράσης,
12. να διασφαλίσει τη συμμόρφωσή του με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689, όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεων που επήλθαν με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2026/1744, καθώς και με τον ν. 5321/2026, και να υποβάλει δήλωση καταχώρισης του έργου Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) στο Μητρώο Συστημάτων ΤΝ, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 5321/2026, πριν από την έναρξη της λειτουργίας του συστήματος,
13. για την υλοποίηση της εφαρμογής ψηφιακού βοηθού (chatbot) βασισμένου σε προκαθορισμένους κανόνες ή σενάρια διαλόγου για την υποστήριξη και εξυπηρέτηση των χρηστών, να διασφαλίσει την εύχρηστη και αποτελεσματική αλληλεπίδραση με τον χρήστη και ότι:
    - οι απαντήσεις βασίζονται σε επικαιροποιημένες πληροφορίες από τις σχετικές πηγές του φορέα,
    - οι χρήστες ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με αυτοματοποιημένο σύστημα και έχουν τη δυνατότητα να απευθυνθούν σε αρμόδιο υπάλληλο, όταν το chatbot δεν μπορεί να καλύψει το αίτημά τους,
    - αξιολογείται συστηματικά η απόδοση του chatbot και η αντίληψη των χρηστών σχετικά με τη χρήση του, σύμφωνα με τους Κανόνες Κ.39 και Κ.40 του Παραρτήματος Ι του ΠΠΥΨΔ,
14. σε συμμόρφωση με το άρθρο 11 και το Παράρτημα V του ΠΠΥΨΔ για την ανάπτυξη υπολογιστικά αποδοτικών εφαρμογών και συστημάτων. Ειδικότερα, για λειτουργίες όπως η ανάλυση δεδομένων και η αναζήτηση πληροφοριών, θα πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα λύσεις με χαμηλότερες απαιτήσεις σε

υπολογιστικούς πόρους, όπως εργαλεία αναλυτικής δεδομένων ή προηγμένοι μηχανισμοί αναζήτησης, και η χρήση μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης να περιορίζεται στις λειτουργίες για τις οποίες τεκμηριώνεται ότι είναι αναγκαία. Όπου χρησιμοποιούνται μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης, η επιλογή μοντέλων, εργαλείων και αρχιτεκτονικών θα πρέπει να βασίζεται σε τεκμηριωμένη αξιολόγηση των απαιτήσεων απόδοσης, ακρίβειας και κατανάλωσης ενέργειας, σύμφωνα με τον Κανόνα Κ.7 του Παραρτήματος V του ΠΠΥΨΔ,

15. στα τελικά παραδοτέα να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο αναλυτικές λειτουργικές προδιαγραφές, αναλυτικός τεχνικός σχεδιασμός του συστήματος, ο πηγαίος κώδικας που αναπτύχθηκε και τεκμηρίωση χρηστών, διαχειριστών και προγραμματιστών,
16. να εξετάσει τη χρήση των υπηρεσιών από το έργο «Υπηρεσίες επικοινωνίας της Δημόσιας Διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μέσω αποστολής μηνυμάτων (Gov.gr Messenger)»,
17. σε συμμόρφωση με το άρθρο 87 του ν. 4727/2020 σύμφωνα με το οποίο ο φορέας υποχρεούται να εγκαταστήσει το υπό ανάπτυξη πληροφοριακό σύστημα στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (GCloud).